

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל

הסדר לארגון אירוע "פסטיבל בירה"

1. פתח דבר

ביום 18 לאוגוסט 2008 הוגשה בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "החוק"), לארגון פסטיבל בירה אשר אותו יוזם ענף הבירה באיגוד תעשיות המזון של התאחדות התעשיינים בישראל (להלן: "המבקש"). על פי המתואר בבקשת הפטור, קיום הפסטיבל יתרום לשיפור תדמית הבירה בישראל, הדגשת ההיבטים החיוביים במשקה וחשיפת הצרכנים לסוגי הבירות השונים.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר, וכי הן אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים"), בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסדר

2.1 הצדדים להסכם ורקע כללי

טמפו תעשיות בירה בע"מ (להלן: "טמפו") היא חברה ציבורית הנשלטת ע"י קבוצת בר - בורנשטיין ופועלת בתחום המשקאות. טמפו הוכרזה כמונופולין בתחום הבירה ביום 25.12.1988.

החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ (להלן: "החברה המרכזית") היא חברה פרטית הנשלטת על ידי משה ורטהיים¹ ופועלת בתחום המשקאות גם כן. החברה המרכזית הוכרזה כמונופולין בתחום משקאות הקולה ביום 8.4.1998.

¹ באמצעות חברת אלקורפ בע"מ.

רשות ההגבלים העסקיים

טמפו והחברה המרכזיות הן שתי השחקניות המרכזיות בענף הבירה בישראל, המחזיקות ביחד בלמעלה מ- 90% מהענף. כל אחת מן החברות כפופה בתחומה להוראות לבעל מונופולין מכוח החלטת הממונה מיום 10.5.1998.

איגוד ענף הבירה (להלן – **"האיגוד"**) הינו גוף החוסה תחת איגוד תעשיות המזון של התאחדות התעשיינים ואמון על קידום האינטרסים של שוק הבירה בכללותו. גוף זה הטיל את מלאכת ארגון והפקת הפסטיבל על חברת הפקת אירועים חיצונית בשם אלי לוי הפקות בע"מ (להלן: **"המפיק"**), אשר הפיקה בעבר אירועים דומים כגון "טעם העיר" ו"עיר הבירה".

2.2. עקרונות ההסדר

האיגוד מבקש לקיים אירוע המכונה "פסטיבל בירה" אשר במהלכו יוצגו וימכרו רוב רובם של סוגי הבירה אשר מייצרים או מייבאים לארץ וזאת בהתאם להיענות השחקנים בענף הבירה להשתתף בפסטיבל זה. על פי המתוכנן, יארך הפסטיבל יומיים או שלושה ימים במהלך חודש אוקטובר במרכז הארץ. אופי האירוע נקבע במשותף על ידי האיגוד והמפיק. על פי מתווה האירוע, אשר צורף לבקשת הפטור, המפיק יפנה לכל ספקי הבירה בישראל בהצעה להשתתף בפסטיבל. ההתקשרות מול המשתתפים תיעשה בנפרד כך שלא יהיה מעבר מידע בין המשתתפים.

המפיק ירכוש מהמשתתפים חביות בירה בהתאם לתצרוכת הקהל (כלומר הרכישה תתבצע בדיעבד) וימכור לבאי הפסטיבל קופונים אשר באמצעותם יוכלו הרוכשים לגשת אל דוכן הבירה בה הם חושקים ולקבל משקה. תמחור הקופונים ייעשה על ידי חלוקת סוגי הבירות לשלוש קטגוריות: בירה מקומית, בירה בינלאומית ובירה מיוחדת, וקביעת תג מחיר אחיד לכל קטגוריה. קביעת תג המחיר תיעשה על ידי המפיק בלבד ללא התערבות המשתתפים וללא חלוקת רווחי המכירות עם מי מהם. כמו כן יחויבו המשתתפים בסכום קבוע עבור כל עמדת מזיגה.

לכל משתתף תינתן האפשרות לקבוע באמצעות המפיק את הקטגוריה אליה יסווגו הבירות אותן הוא מתעתד למכור.

3. ההשפעה על התחרות

האירוע הינו פרי שיתוף פעולה בין שני המתחרים העיקריים בשוק בכובעם כחברים באיגוד ענף הבירה. ככלל, שיתוף פעולה בין מתחרים בתחומי התחרות, עלול ליצור תנאים המקלים על פגיעה

רשות ההגבלים העסקיים

בתחרות. בשל חשש תחרותי זה רואה הדין מיזמים משותפים מסוג זה כהסדרים כובלים². החשש העיקרי הנובע מארגון האירוע במתכונת המבוקשת, הוא חשש להכשרת הקרקע לתיאום ולזליגת מידע עסקי בין המשתתפים, שכאמור מהווים מתחרים בשוק הבירה.

בחינת מכלול היבטי ההסדר מעלה כי אינו מעורר חשש ממשי לפגיעה בתחרות וכי יש בו אף כדי לתרום לתחרות בענף הבירות, מטעם זה ראיתי מקום להעניק את הפטור המבוקש. האירוע יארך ימים ספורים בלבד, היקפו מצומצם והשפעתו על ענף הבירה בישראל שולית. מעבר לכך, האירוע, יהווה במה לחשיפת כלל המתחרים בשוק להעשרת מגוון מותגי הבירה המוכרים לציבור הרחב, ובמובן זה ההסדר הנוכחי עשוי לתרום לתחרות. יתר על כן, המודל העסקי ואופן ההתקשרות מול המשתתפים עוצבו באופן המבטיח כי יישמר אופיו הפרו-תחרותי של ההסדר, כמפורט להלן:

האירוע ינוהל על ידי מפיק חיצוני, המחויב לפנות (בנפרד) אל כלל המתחרים בשוק, גדולים כקטנים, ולהציע להם תנאים שוויונים בעלות ההשתתפות. בכך, מופג החשש מפני זליגת מידע ממתחרה אחד אל משנהו. בנוסף, איגוד ענף הבירה התחייב כי המפגשים המקדימים שבהם ידון תכנון הפסטיבל, ייעשו בנוכחות עורך דין אשר יפקח על כך שלא יועבר מידע עסקי כלשהו בין המשתתפים ושיתוף הפעולה היחיד יהיה בנושא הארגון האדמיניסטרטיבי. התחייבות זו, ובכללה תיעוד בכתב של המפגשים, הינה תנאי למתן הפטור.

יתר על כן, ההסדר מעודד תחרות בין המשתתפים בו: אין כל מגבלה על המשתתפים מבחינת פרסום וקידום מותגיהם או מגבלה על כמות המשקאות הנמכרים ומספר עמדות המזיגה בדוכן ולכל משתתף זכות לבחור את קטגוריית המחיר שבה הוא מבקש להיכלל.

בחינת מהות האירוע וארגונו מצביעה על כך שעיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה וכי ההסדר מונע מטעמים עסקיים והשגת תועלת לכלל הענף. איגוד ענף הבירה החליט על קיום הפסטיבל כשהמטרה הניצבת מול עיניו היא שיפור תדמית הבירה בישראל. מטרתו היא הדגשת הפן החיובי של משקה זה תוך חשיפת הציבור אל מגוון סוגי הבירות המשווקות בארץ. בכך יש אפשרות כי הפסטיבל יעניק "רוח גבית" לאותם מתחרים קטנים אשר חשיפתם היומיומית קטנה בקרב הציבור, ובעקבות הפסטיבל יחדרו אל תודעת הציבור ויגבירו את התחרות בענף.

² הי"ע 459/96 דאטה קאר בע"מ נ' הממונה על ההגבלים העסקיים, **הגבלים עסקיים 3001542**; כן ראו מ' מזרחי, "מיזם משותף כהסדר כובל", **משפטים כג** (תשנ"ד) 213; קביעת הממונה על ההגבלים העסקיים מיום 25.12.2001 בדבר הסדר כובל בין חברות הסעה ביעדים תיור בע"מ, **הגבלים עסקיים 3012980**; החלטות הממונה בעניין **אנרגיית המזרח התיכון** ובעניין **ים תטיס – גרנית הכרמל** (ראה הערות השוליים דלעיל).

רשות ההגבלים העסקיים

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

תוקפו של פטור זה מוגבל להסדר הנוכחי בלבד, כפי שהוצג בבקשת הפטור.

אין בהחלטה זו כדי להתיר או לפטור שיתופי פעולה או הסדרים אחרים, קיימים או עתידיים, בענף הבירה.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, ט' באלול תשס"ח

9 בספטמבר 2008